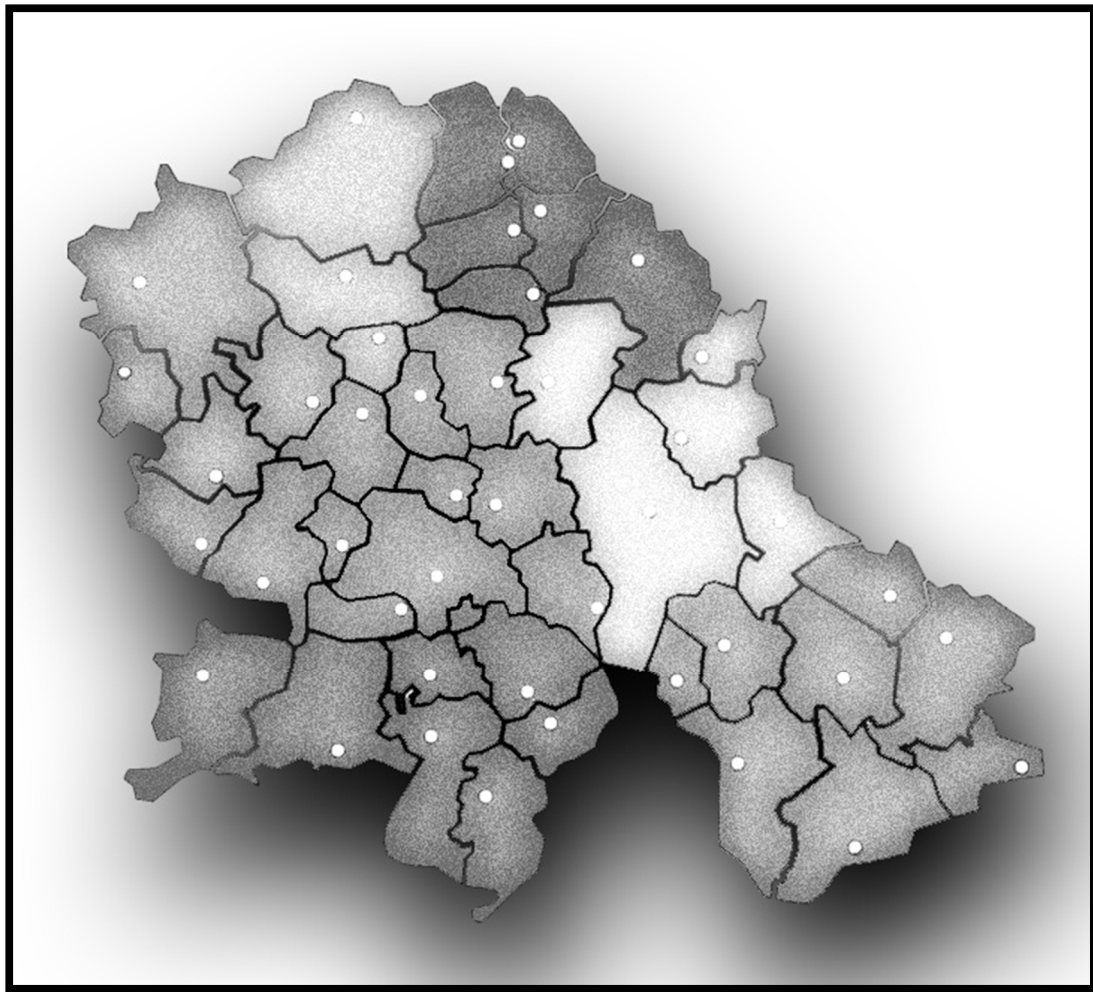

2013

ИССН 1820 -7596

Институт за јавно
здравље Војводине

Центар за контролу и
превенцију болести

ВОЈВОЂАНСКИ ЕПИДЕМИОЛОШКИ МЕСЕЧНИК

Вол 8

број 5

година 2013.

ВОЈВОЂАНСКИ ЕПИДЕМИОЛОШКИ МЕСЕЧНИК

Издавач

Институт за јавно здравље Војводине
Нови Сад, Футошка 121

Уређивачки одбор:

Доц. др Предраг Ђурић

Проф. др Зорица Шегуљев

Доц. др Горана Ћосић

др Светлана Илић

др Драгица Ињац

Редакцијски колегијум:

др Младен Петровић

Асист.др Миољуб Ристић

Анкица Вукас

Сања Симић

Екатерина Марковић

Информатичка обрада и дизајн:

Јосип Михајловић

Заразне болести не познају границе

СВЕТ: Појава АХ7Н9 птичијег грип-Дана 31.03.2013.године кинеске здравствене власти су објавиле да су идентификовале нови вирус грипа А (Х7Н9) код три тешко оболела пацијента. До данас је регистрован укупно 133 случаја хумане инфекције вирусом инфлуенце А (Х7Н9) у више провинција у источној Кини и Тајвану. Код већине оболелих особа клиничка слика је била тешка (тешко обољење респираторних органа), а код 37 оболеле особе узраста 4-91 године, регистрован је смртни исход (стопа смртности 28%). Нема доказа о одрживом интерхуманом преносу инфекције. Ипак, два могућа породична кластера указују да ограничени интерхумани пренос можда постоји у условима блиског контакта између оболелих и других лица, као што се то дешава у породичним домаћинствима а потенцијално и у условима неге пацијената. Инфлуенза А је зооноза која је пренета или се и даље преноси путем заражене перади у источним деловима Кине (кинеске власти су пријавиле да је вирус детектован код голубова, пилића и патака). У овом тренутку не постоји информација која би указивала на међународно ширење овог вируса.

Респираторни синдром Средњег запада –Корона вирус у више држава: Од априла 2012.године до 6.јуна 2013.године код 54 пацијета оболелих од акутне респираторне болести од којих је 30 егзистирало је лабораторијски потврђен нови корона вирус. Овај нови вирус је генетски различит од корона вируса који је узроковао САРС епидемију. Првобитни случајеви су регистровани у Саудијској Арабији, Катару, Јордану и Уједињеним Арапским Емиратима. Обољење је регистровано и у неким европским земљама (Немачка, Велика Британија, Француска и Италија) као и Тунису, код пацијента који су у ове земље премештени ради даљег лечења или особа након повратка из земаља Средњег истока. Резервоар инфекције, групе људи под повећаним ризиком, период инкубације, период заразности, везани за ово обољење, за сада нису утврђени/објављени.

Европа: Мале богиње: У 2013. години епидемије малих богиња су пријавиле Велика Британија и Шведска. У Великој Британији у Велсу се смањује број пријављених случајева на недељном нивоу. Од почетка епидемије, у новембру 2012.године укупан бој пријављених случајева је 1336. Шведски институт за контролу и превенцију болести, пријавио је две епидемије регистроване у Шведској са укупно 14 оболелих особа. У Немачкој (у Минхену) је регистрован повећан број особа оболелих од малих бигиња. Од почетка маја пријављено је више од 220 случајева оболевања. Већина оболелих је узраста 15-45 година. Због тежине клиничке слике 6% оболелих је морала бити хоспитализовано. Почетком јуна месеца регистрована је и епидемија у Италији, регија Болзано, са за сада непознатим бројем оболелих особа.

Хепатитис А- више држава- епидемије повезане са путовањем у Египат

Из 15 земаља ЕУ/ЕЕА је пријављено преко 106 случајева хепатитиса А (генотип 1б) међу путницима који су туристички боравили у Египту. Симптоми болести су се јавили у периоду 15.11.2012. године до 24.04.2013.године, а оболеле особе су боравиле у Хургади, Шарм-Ел-Шеику и Таби (Синај) у неколико различитих хотела. Извор епидемије (потенцијално храна) још увек није потврђен.

Епидемије хепатитиса А у више држава, повезане са конзумирањем бобичастог воћа: У периоду од 1.октобра 2012.године до 6.јуна 2013.године Данска, Финска, Норвешка и Шведска су пријавиле оболевање од хепатитиса А (генотип 1б) код 96 особа које у анамнези немају податак о путовању изван ЕУ. Извор инфекције није утврђен, али епидемиолошка истраживања у Данској и Шведској указују да је инкриминисана намирница замрзнуто бобичасто воће- јагоде.

Извор података:

ECDC Communicable Disease Threats Report CDTR, week 20, may 2013.

Институт за јавно здравље Србије „Др. Милан Јовановић Батум“

Институт за јавно здравље Војводине

Лептоспирозе су акутне, субакутне и хроничне заразне болести животиња и људи природно жаришног карактера. Узрочник лептоспироза је бактерија - лептоспира са већим бројем патогених серотипова.

Епидемиолошка ситуација: Лептоспирозе се у Војводини континуирано региструју у облику појединачних случајева са већом учесталošћу током периода мај-октобар. Сезоност обољења је одређена интензитетом контакта са резервоарима. У 2012. години пријављено је 7 особа оболелих од лептоспирозе. Код једне оболеле особе старије од 60 година, са територије Јужнобачког округа обољење је имало тежу клиничку слику са смртним исходом. У осталим случајевима обољење је имало повољан исход. Ово обољење је у 2012. години регистровано на територији 3 округа (Јужнобачки, Западнoбачки и Јужнобанатски) у 6 војвођанских општина (Нови Сад, Србобран, Тител, Апатин, Бечеј и Алибунар). Леталитет од лептоспироза у 2012. години је износио 14,3% (што се објашњава препознавањем само тежих случајева болести код којих је и неповољан исход чешћи).

Како су лептоспирозе много учесталије него што се региструју, а са циљем да се дијагноза овог обољења постави благовремено и да се у сарадњи са инфектолозима започне адекватна терапија, подсећамо Вас још једном на основне карактеристике ове болести.

Епидемиолошке карактеристике: Лептоспирозе су распрострањене у читавом свету а учесталост јављања зависи од бројности лептоспира и постојања услова за њихово одржавање и ширење. Резервоари су домаће животиње (свиња, коњ, говече, пас, мачка) и дивље животиње (јелен, лисица, веверица, ситни глодари). Посебан значај се придаје глодарима (мишевима и пацовима), како због њихове бројности тако и степена заражености. Инфекцију животиња прати обично хронична лептоспирурија (заразност), а што има за последицу контаминацију земљишта, водотокова и хране ако се чува у нехигијенским условима. Ови микроорганизми се дуго одржавају у влажној средини алкалног pH. Због тога су лептоспирозе распрострањене у подручјима са влажним алкалним земљиштем (муљ), око стајаћих вода (блатна грозница), бара, канала и река. Инфекција има професионални карактер који проистиче из експозиције и настаје индиректним контактом преко контаминираних вода из земљишта (пецароши, комунални радници, пољопривредници, купачи), или директним контактом са урином (сточари, ветеринари), ређе ткивима заражених животиња (месари, ловци) или водом из загађених бунара (поплаве). Нема интерхуманог преношења. Улазно место инфекције је ледирана кожа, обично на откривеним деловима тела (руке, ноге), или интактна слузокожа ждрела (желудачна киселина неутралише бактерије) и коњуктива. Осетљивост је општа, а обољевање је резултат карактеристичне експозиције. Прележано обољење оставља имунитет према одређеној врсти лептоспире, унакрсног имунитета нема или је слаб.

Епидемиолошки податак о контакту са водама (нарочито стајаћим) уз присутне симптоме, треба да подстакне и сумњу на ово обољење и серолошко испитивање.

Основне клиничке карактеристике: Инкубација је најчешће око 10 дана, обично је у распону од 7-14 дана, а максимални распон је од 2-26 дана. Обољење почиње нагло, из пуног здравља. Има бифазичан ток.

Прва, септикемична фаза траје 4-9 дана. Карактеристишу је општи симптоми: температура септичног типа, тешка главобоља и болови у мишићима нарочито у листовима. Међутим, код значајног броја болесника може доминирати сиптоматологија једног органског система (хепатитис, нефритис, гастроентеритис или атипична пнеумонија) што често усмерава испитивања у правцу других обољења због чега се дијагноза лептоспироза касно поставља.

Нестанком лептоспира из крви и ликвора настаје асимптоматски период. Траје 1-3 дана.

Друга, имуна фаза почиње појавом антитела на лептоспире и траје 1-3 дана. За ову фазу је карактеристична појава асептичног менингитиса.

У ендемским пределима то је благо обољење (инапарентно). Смртност је ниска осим код Вајлове болест (иктерична лептоспироза), која је тежак облик лептоспирозе са жутицом, анемијом, азотемијом, крварењем и поремећајем свести. У терапији лептоспироза (септикемична фаза) користе се пеницилин и диксоциклин.

Дијагноза: На ово обољење треба мислити при појави симптома, нарочито код мушкараца који се баве рибарењем и у свим суспектним случајевима тражити серолошку потврду.

Серолошка дијагностика лептоспироза (аглутинација-лиза) је брза, јефтина и приступачна. Може се урадити у Научном институту за ветеринарство Нови Сад и свим регионалним ветеринарским специјалистичким институтима у Војводини. Потребно је први узорак серума узети одмах, а други узорака током друге недеље болести.

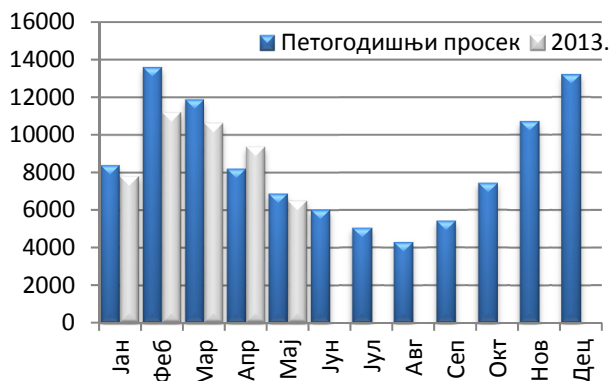
Превенција: Важне мере превенције овог обољења су препознавање загађених вода и земљишта, асанација терена (исушивање и дезинфекција), уништавање ситних глодара и хигијенско држање стоке у оборима уз правилно одлагање стајњака. Ветеринарска контрола домаћих животиња подразумева вакцинацију или рано откривање оболелих животиња, које је потребно издвајати и лечити.

Неопходно је користити хигијенска заштитна средства (рукавице, одећа, обућа–гумена) у раду са животињама, при раду каналских радника и код рибарења. Купање у стајаћим водама, нарочито оним у којима се купа стока, требало би забранити, а воду у базенима за купање дезинфиковати. Воду плитких и плављених бунара не треба користити за домаћинство. Воду за пиће дезинфиковати и заштитити од загађења животиња. Храну термички дорађивати (на температури преко 60°C) и заштитити од глодара.

Важну улогу има едукација особа које раде у контаминираним срединама.

ЕПИДЕМИОЛОШКА СИТУАЦИЈА ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ У АП ВОЈВОДИНИ – МАЈ 2013

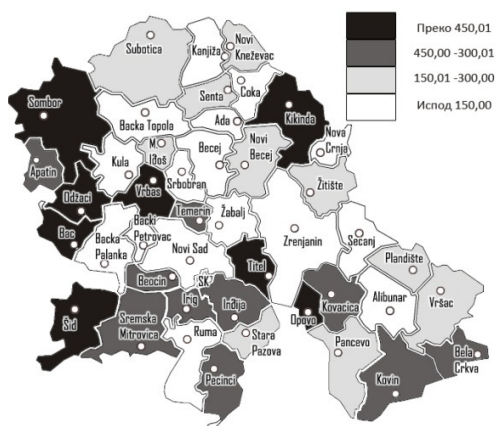
У мају 2013.године у АП Војводини пријављена су 6490 случајева обољења од заразних болести. Регистровано је 313 појединачних пријава и 5970 случајева заразних болести које се пријављују на збирним пријавама. Инциденција заразних болести за АП Војводину износила је 319,4 на 100.000 становника. У односу на предходни месец регистровано је око 30% мање случајева заразних болести. У односу на мај 2012.године број оболелих је већи за 8%.

Највиша инциденција забележена је у општинама Оџаци (1826,6), Опово (889,6), Врбас (809,1), Сомбор(748,5) и Шид (662,0).

Најнижа инциденција забележена је у општинама Кањижа(0,0), Кула(10,3), Ада(15,8), Чока(28,9),и Бачка Топола (34,0).

Стрептококозе (J02, J03 и A38) са 4009 пријављених случајева чине више од 61% свих регистрованих пријава заразних болести у овом месецу.

ОБОЉЕЊА КОД КОЈИХ СЕ СПРОВОДИ СИСТЕМАТСКА ИМУНИЗАЦИЈА

У мају 2013. године је пријављено 15 новооткривених случајева туберкулозе (без података о вакцинацији) и 7 случајева хепатитиса Б (2 акутна и 5 хроничних облика овог обољења). На територији Новог Сада пријављена су: три случаја пертусиса, код уредно вакцинисане деце узраста 12 и 15 година и не вакцинисане особе старости 45 година; два случаја паротитиса, код невакцинисаних особа старости 30 и 47 година. Пријављен је и један случај морбила, код невакцинисане особе старости 37 година. Остале вакцина преветибилне болести нису регистроване на територији Војводине.

НАЈЧЕШЋИХ ДЕСЕТ ОБОЉЕЊА У МАЈУ

Дијагноза	Inc. у 2012	Inc. у 2013.
Tonsillitis et pharyngitis streptococcica J02, J03	213,6	299,8
Varicella B01	27,4	102,5
Pneumonia J12-15,84	15,1	24,6
Scabies B86	5,3	8,1
Scarlatina A38	6,2	6,2
Diarrhoea et gastroenterocolitis A09, A04.9	7,1	5,5
Infectio chlamidialis modo sexuali transmissa A56	3,0	3,7
Mononucleosis infectiva B27	2,4	2,1
Enteritis per Clostridium difficile A04.7	2,3	1,6
Salmonellosis A02.,9	1,1	1,0

ЕПИДЕМИЈЕ

У мају месецу 2013. године регистровано је 13 епидемија заразних болести: Међу члановима породица пријављено је укупно 9 епидемија заразних болести, и то:

Две епидемије трихинелозе на територији Сремског округа у којима је оболело 7 особа, епидемија пертусиса (на територији Јужнобачког округа) у којој су оболела 3 члана једне породице, пет епидемија бактеријског тровања храном проузрокованих бактеријом *Salmonella enteritidis*, са укупно 21 оболелом особом, једна епидемија бактеријског тровања храном у којој узрочник није утврђен са 8 оболелих особа

На територији Јужнобанатског округа, у општој популацији, је регистрована епидемија Кју грознице у којој је оболело 7 особа. На територији Јужнобачког округа је међу ученицима нижих разреда основне школе, током екскурзије у Централној Србији, регистрована једна епидемија заразних пролива вероватно инфективне етиологије у којој је оболело десеторо деце. Бактериолошким прегледом столица 7 оболелих особа нису изоловани патогени микроорганизми, а само у једном узорку столице, утврђено је присуство Рота вируса. Највероватнији пут ширења епидемије је контакт.

СЕПТИКЕМИЈЕ

У мају месецу 2013 године пријављено је 63 случаја септикемије.

У једном случају није изолован узрочник.

Escherichia coli	19
Staphylococcus spp. коагулаза негативан	17
Acinetobacter spp.	14
Klebsiella pneumoniae	4
Enterobacter spp.	3
Pseudomonas aeruginosa	2
Enterococcus spp.	1
Streptococcus spp.	1
Staphylococcus aureus	1

УМРЛИ

У току маја месеца од заразних болести умрло је 11 особа. Узрок смрти је, у седам случајева сепса, у три случаја ентеритис узрокован *Clostridium difficile* и у једном случају туберкулоза плућа.

Лабораторијски утврђени узрочници цревних заразних болести у копрокултурама
у окрузима Војводине у мају 2012/2013. године

Узрочник	Јужнобачки		Севернобачки		Западнобачки		Севернобанатски		Средњебанатски		Јужнобанатски		Сремски		Војводина	
	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.
SALMONELLA	12	31	4	19	11	15		10	4	2	7	10	2	4	40	91
Salmonella Enteritidis	10	22	4	18	9	14		9	4	2	6	8	2	2	35	75
Salmonella Typhimurium		1										1			0	2
Salmonella из групе "В"	1	2						1				1		1	1	5
Salmonella из групе "С"				1	2	1					1			1	3	3
Salmonella из групе "Е"		1													0	1
Salmonella Infantis		1													0	1
Salmonella Agona		1													0	1
Salmonella spp.	1	3													1	3
SHIGELLA									1						1	0
Sh. sonnei									1						1	
Sh. flexneri																
OSTALO	48	48	2	10	23	8	6	21	4	3	2	3	0	0	84	93
Campylobacter jejuni/coli	13	12	2	4	10	2		1	4	3	2	1			31	23
Yersinia enterocolitica				1											0	1
Clostridium difficile	33	30		3	2	4	6	20							41	57
Giardia lamblia	2	6			11	2						2			13	10
Rota virus				2											0	2
УКУПНО	60	79	6	29	34	23	6	31	9	5	9	13	2	4	125	184

Лабораторијски утврђени узрочници заразних болести у окрузима Војводине
у мају 2012/2013. године

Узрочник	Јужнобачки		Севернобачки		Западнобачки		Севернобанатски		Средњебанатски		Јужнобанатски		Сремски		Војводина	
	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.
HAV										1					0	1
HBsAg	4		2		5	4		1	3		3	2		3	17	10
Anti HCV	3	3	1		3	2		1		2	3	1	1		11	9
Mumps IgM	2														2	0
Brucellosis Rajt+												1			0	1
Bordetella pertussis		2													0	2
Lyme borreliosis IgM	1						1		1						3	0
УКУПНО	10	5	3	0	8	6	1	2	4	3	6	4	1	3	33	23

Лабораторијски утврђени узрочници заразних болести у хемокултурама у окрузима Војводине
у мају 2012/2013. године

Узрочник	Јужно бачки		Северно бачки		Западно бачки		Северно банатски		Средње банатски		Јужно банатски		Сремски		Војводина	
	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.
Staphylococcus spp. коагулаза негативан	11	20	1		3	3					1	1			16	24
Staphylococcus aureus	5	2		1		1					3				8	4
Staphylococcus epidermalis											1				1	0
Escherichia coli	2	6	1	1							2	1			5	8
Acinetobacter baumannii	1														1	0
Acinetobacter spp.	6	6													6	6
Klebsiella pneumoniae	6	3		2											6	5
Klebsiella oxytoca		1			1										1	1
Klebsiella spp.											1				1	0
Enterococcus spp.			1	1							1				2	1
Enterococcus faecalis	2														2	0
Enterococcus gallinarum	1														1	0
Salmonella enteritidis	1														1	0
Streptococcus α haemolyticus	1	1			1										2	1
Streptococcus agalacticae		1													0	1
Streptococcus viridans		1													0	1
Pseudomonas aeruginosa	1	1	1	2		1									2	4
Enterobacter spp.		1													0	1
Enterobacter cloacae	1														1	0
Citrobacter freundii	1														1	0
Proteus mirabilis	1				1										2	0
Serratia marcescens	1	1													1	1
Serratia spp.						1									0	1
Candida spp.	1				1										2	0
УКУПНО	42	44	4	7	7	6	0	0	0	0	9	2	0	0	62	59

Лабораторијски утврђени узрочници заразних болести у ликвору у окрузима Војводине
у мају 2012/2013. године

Узрочник	Јужно бачки		Северно бачки		Западно бачки		Северно банатски		Средње банатски		Јужно банатски		Сремски		Војводина	
	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.	V 12.	V 13.
Staphylococcus spp. коагулаза негативан																
Staphylococcus aureus																
Streptococcus pneumoniae																
УКУПНО	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0